

Egyetemi testnevelés, egyetemi sport

Hozzászólás Zsembery Antal cikkéhez

"A sportban értelem, jobb rend [kell]
Nem fontos ész nélkül dönteni [csúcsokat],
De fontos a tömeget emelő [sportember]."
(Majakovszkij)

AZ IDEZETET CIKKEM alapfogalmainak tekintem. Hozzászólásom a vitaindító cikkkel egyet ér, meg nem is. Ezt szeretném a következőkben rögzíteni. Első elvi kérdés, amivel nem értek egyet, az, hogy a cikk írója arra apellálva próbálja a sport helyességét bizonygatni, hogy „rendkívül hasznos lehet egy bölcsész számára, ha kikerülve egy iskolába, alkalmasint le tud vezetni egy-egy testnevelés órát”. A sport megszerkesztésében már az általános iskolában alapoznak a tanulók meggyőződésére, a motiváció sokféleségére, az élményszerűsége, a természetes mozgás- és játékgigényre. A már felnőtt egyetemi hallgatóknál pedig az elkövetkezendő lehetőségekkel kell érvelni ahhoz, hogy éljen a lehetőségekkel? Egy tanárjelöltnek tudatában kell lennie annak, hogy ma már — a gyorsuló élet mellett — elengedhetetlen feltétel a rendszeres testedzés.

Az biztos, hogy legtöbbször nem az oktatóknak mulik minden. Sajnos igaz, hogy a hallgatókkal van baj. Pedig nevelésmódszertani tanulmányainkból ismerniük kellene a testnevelés és sport feladatait oktatási intézményeinkben. A feladatokat a testi nevelés keretében valósítjuk meg. Ez a szocialista nevelés szerves, elválaszthatatlan része. Célja annak elősegítése, hogy a felnövekvő ifjúság alkalmas legyen a munkára, a haza megvédésére, és hogy az eddigi és megkövetelt feladatoknak megfelelően növelje munkabírását, fizikai, szellemi, erkölcsi képességét. Persze ezt már egy átlagembernek is kell tudnia és nagyrészt tudja is. Ugyanakkor azok, akik majd nevelni fognak, pont azok nem élnek ennek szellemében. Hát hogyan akarnak az ilyen jelöltek oktatni, tanítani? Hogyan lesznek ezek a pedagógusok példaképek a gyerekek előtt? Pedig nekik kellene később is példát mutatni. Mindezek mellett a leglényegesebb, hogy a rendszeres testedzés a szocialista emberre jellemző erkölcsi tulajdonságok kifejlődését segítse. Így a hazafiságot, a bátorságot, fegyelmességét, a határozottságot, az önruralmat, az akaratot és főleg az aktív közösségi magatartást.

Az említett csupán a szociális háttérből adódó feladatok. Ezek után „csak” a gyakorlati tettek vannak hátra. Ez a „csak” azonban ebben az esetben minden.

Városunkban is megvannak a gyakorlat alapjai. Sajnos, ahogy a cikkből is kitűnik, hogy tényleg csak alapjai. A TÖMEGSPORT KRITÉRIUMAINAK az említett versenyek csak részben felelnek meg. Hiányolom az egyes évfordulók (nem csak politikai évfordulók) alkalmából rendezhető tömeges sportmegemlékeztetéseket. Ilyenek lehetnének különböző váltófutások, mezeli versenyek, közeli kirándulások. Hiányolom még az egyetem és főiskolák között levő sportkapcsolatokat. Ennek tenne eleget az MTS II. kongresszusán kimondott határozat egyik része: „...karok, intézmények, kollégiumok sportrendezvényei, házi bajnokságok és meg kell szervezni az átfogó „Egyetemi—főiskolai Versenyek” rendszerét.” Ennek nyomán Szegeden is megvannak, de csak elenyésző mértékűek. A Tanárképző Főiskolán vándorkupát indítottunk Április 4-e tiszteletére, hogy a város egyetemista fiataljai közelebb kerüljenek egymáshoz.

Szeretnénk segítséget kapni a város kollégiumaiban esetleg bevezethető rendszeres reggeli testedzéshez. Ehhez megelőzően főiskola KISZ VB-a felmérést fog végezni a megoldást illetően. Ehhez szeretnénk valamennyi egyetem KISZ VB-át segítségül hívni. Azzal, hogy a tömegsport kiszélesítésében eredményeket érünk el, függvényként megteremthetjük az egyetemi sportegyesület és sport bázisát.

Csak ezen az úton érhetjük el azt, hogy a felsőfokú intézmények ismét elfoglalják méltó helyüket az egyetemes magyar sportban és ezeken a versenyeken olyan küzdelmeket láthatunk majd, amelyek országos érdeklődést keltenek.

Zsembery Antal cikkében említést tesz arról, hogy sok helyen azon vitakoznak, hogy szükség van-e egy alap-szervi KISZ-vezetésben sportfelelősre. Ez nem szabad, hogy vitatéma legyen. Egy olyan ifjúsági szervezet, amely hatalmas tömegekkel dolgozik, mozgalmi és kulturális vonalon, nem határozhatja el magát attól, hogy ne legyen sportos funkciót betöltő státusa. A társaságunk szükségére van sportolásra és ennek lehetőségeit, szervezését, lebonyolítását ki vállalná magára, ha nem a sportfelelős.

AZ ANYAGI JAVAK TERMELESÉSENEK emelkedése, a munka egyre in-

kább intellektuálisabbá válása, a gépesítés, a közlekedési eszközök fejlődése, a szabad idő növekedése, a szocialista társadalmi fejlődésünk eredménye. Ha államunk és pártunk mindezt megteremtette nekünk, akkor ezzel élünk kell. Különösen az említettek közül az utolsóval, a szabad idővel. Azt nem egyhangú szakmai, politikai képzéssel kell eltölteni, hanem rendszeres testedzéssel kellemesebbé kell tennünk. Így megszilárdíthatjuk egészségünket, edzünk szervezetünket, valamint kialakítjuk a testápolás, a tiszta környezet és általában az egészséges életmód iránti igényt.

Úgy érzem az említettek ma már nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy egy egészséges társadalom alapjait ne csak megteremtjük, hanem tovább is fejlesszük.

SERE TIBOR
VB sportfelelős

Javaslatok tömegsport ügyben

Az elmúlt számokban közölt vitaindító cikkhez szeretnék hozzászólni, és egyben ismertetni a TTK-n folyó sportmunkát.

Zsemberynek az egyetemi testneveléssel kapcsolatos megállapításait teljesen egyetérték. A következő javaslatokkal azonban még bővíteném:

1. A testnevelési óra alól felmentettek vizsgálják felül. Ténylegesen csak azok az egyének kapjanak felmentést, akiknek komoly, szakorvosi igazolásuk van.

2. Minimum 3 évre emeljék fel a kötelező testnevelési órák számát. Tanítsák meg a hallgatókat úszni, s egyéb sportágak minimális alapjaira.

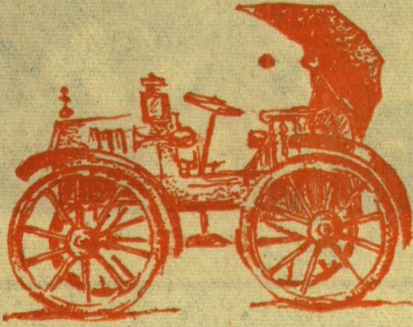
3. Az egyetemi sportlétesítmények — az Ady téri pálya csak az egyetemistáké legyen. (Vagy az egyetemnek ennyire szüksége van a pályára?)

A tömegsporttal kapcsolatoss észrevételekkel nem tudok így egyetérteni. A golya-bajnokság és a karok közti bajnokságok még nem jelentenek tömegsportot. Ezek a hallgatóknak csak kis rétegét mozgatják meg. Az persze már megint elszomorító, hogy a karok közötti bajnokságra egy kar ne tudjon valamelyik sportágban csapatot kiállítani. A nálunk folyó sportmunkával elégedett vagyok. A golya-bajnokságot pontosítás nélkül nyertük, a karok közötti bajnokságban mindig a SZOTE-val versengünk az alsó helyért. Tömegsportunk: összes a lányoknak kosárlabda-tornát rendeztünk, amelyen 15 csapat, átlag 8 fovel vett részt. (Ez kb. a női hallgatók 20%-át teszi ki.) Most folynak a férfi korisrábda-bajnokság küzdelmei, melyen 18 csapat vesz részt. (Férfi hallgatóink több, mint 40%-a.) Tavasszal megrendezzük a már hagyományos kispályás bajnokságot, 15—20 csapat részvételével. Ezek — úgy érzem — már megközelítik egy-egy karon

a tömegsportot, és még nem beszéltem a szurkolók számáról, akik figyelemmel kísérik a mérkőzéseket. Természetesen vannak negatívumok is, melyekre itt nem térek ki.

Teljesen egyetértek a cikk írójával, hogy addig nehéz megoldást találni a KISZ és az egyetemi sport kapcsolatára, amíg egyes helyeken azon vitakoznak, hogy szükség van-e az alap-szervezeti vezetésben sportfelelősre. Szerintem igenis szükség van! A kultúrát emberhez hozzátartozik a sport és a sportolás is. Alapszervezeteinkben nem szabad erről megfeledkezni! Arra kérem az alap-szervi vezetőket, hogy most, a választásoknál ne a megmaradt ötödik vagy hetedik személy legyen a sportfelelős, hanem egy erre rátermett, hozzáértő egyén. Ne forduljon elő olyan, hogy a sportfelelős — mint ahogy volt már rá példa — állandó felmentett legyen.

ASBÓTH JOZSEF
TTK sportfelelős

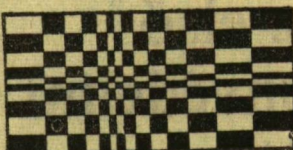


Tizek asztalitenisz bajnoksága

A Bölcsészettudományi Kar sportolóiak kezdeményezésére — a hagyományteremtés jegyében — került sor február közepén a „Szegedi Egyetem asztalitenisz tizek bajnokságá”-ra. A versenyt kiírás értelmében minden kar két-két legjobb férfi és női versenyzőjét indíthatja, hogy körmérkőzés sorozaton eldöntés a bajnokság sorsát. Nemes volt a kezdeményezés, a kezdeti lelkesedés. — Annál kevésbé érthető az a tény, hogy a rendező bölcsészek és az Orvoskaron kívül végül is más karok csak tessék-lássék — egy-egy — versenyzővel képviseltették magukat. Csak találgatjuk, hogy a kari sportfelelősök „lelkismeretességén” vagy aktív asztaliteniszeseink érdeklenségén múltott az, hogy a kezdeményezés csak féliskert hozott. Fontolgathatjuk — Abban azonban kár lenne kételkedni, hogy az ilyen vonatkozásban adott természetes lehetőségeinket — felszerelések és játékoságya — nem szabad kihasználatlanul hagyni; hogy érdemes lenne ezt a versenyt hagyományossá tenni!

A bajnokság végeredménye:

- nők: 1. Sisák Gyöngyi (Orvoskar)
2. Györfy Adrienn (Orvoskar)
3. Szabó Magdolna (BTK)
férfiak: 1. Berger Zoltán (Orvoskar)
2. Bihari László (JTK)
3. Kelemen István (Gyógy.)
SZABÓ MAGDOLNA



SAKK

Rovatvezető:
Dr. Mosonyi Kálmán

MARÓCZY GÉZA SZÜLETÉSNAPIJÁRA

„Fél ketőre jár az idő, az ifjú elindul... Könyvestáska a hóna alatt, iskolából megy haza. Az útjába eső kávéház nagy tükörablakánál megáll, betekint és állva marad. Az ablakmélyedésben... a kávéház két vendége ül, előttük egy fekete-fehérekecsés viaszoságyon, amelyen különböző alakú figurák állnak glédában és a játékosok azokat tologatják ide-oda.

A diák áll és bámul, nem éri a dolgot, de a tologatás ismétlődő szabályosságá kötvé tartja a figyelmét. Elkélik az ebédre, pedig futva iparkodik haza. Egész délután töri a fejét, miféle játékot látott. Majd megtudja, hogy sakkjátsékot nézett.

Erdeklő a dolog, megtanulja a lépéseket, aztán játszik... játszik...”

Nem tudjuk pontosan, de valószínűleg a jelenlegi szegedi Tisza Szálló helyén levő kávéházból van szó. Arra mehetett haza az iskolából a Török utcába a kisdák, aki később, öregkorában ezeket a sárokra leírta: minden idők legnagyobb magyar sakkozója Maróczy Géza, a Nagymester, Praeceptor Hungariae, akinek Portisichtól a negyedoszályú sakkozóját, valamint formában mindnyájan tanítványai vagyunk.

Maróczy Géza 99 évvel ezelőtt, 1870. március hó 3-án született, Szegeden. Hosszú és fényes sakkpályafutása 1895-ben indult a hastingsi tornán szerzett nemzetközi mesteri címével. Evízdeken át ott volt a „világversenyek élen”. Nürnberg, München, Monte-Carlo, Ostende, Barmen, Karlsbad, Bécs, Amszterdam, Hastings, Liverpool és London voltak az út legragvozóbb állomással. Eleinte mint feltérfő fiatal harcolt a tapasztalt mesterekkel, a végén, amikor már korársai mind kidőntek, letovább állta sikerrel a harcát a feltérfő új fiatalokkal. Közeli járt a világbajnoki címhez, de szerény anyagi viszonyai miatt meg sem kísérelhette a világbajnoki cím megszerzését. Az éppitű káposztásmézővéri vízműveknél volt mészaki rajzólo, majd nótári iskolai matematika-tanár lett, később a Magyar Balasszárvány Pénzár tisztviselője. Nagy nemzetközi utazások után nótáriusok, pénzarisztokraták adtak bankettet a

tiszteletére, de az ő haszna csak a vacsora-költséget lett. „Éljen! kiállított, de azt nem mondták meg, hogy mióbi!” — írja erről a Nagymester. A Tanácsköztársaság bukása után — mivel Remiz Béla, az Ady versek megrendítője mellett állást vállalt az állami színházak intézetében — meg is állást is elvesztette, s 50 éves korában emigrációba ment. Ekkor a sakk nemcsak művészeté lett, de mindennapi kenyeré is: versenyzett, szimultánozott, tanított, tanítványai közül később dr. Euwe és Miss Menchik világbajnok lett. 1927-ben tért haza, átvette sakkéletünkben az őt megillető irányító szerepet. Aktív sakkozói pályája végére 66 éves korában tette oda a pontot az 1936. évi müncheni olimpián, ahol az olimpiai győztes magyar csapat kapitánya és első táblás játékosa volt.

Innen kezdve minden energiáját a sakk oktatására és propagálására fordította. Könyveket, cikkeit írt, rovatot vezetett. 1950-ben a világbajnokijelölt budapesti versenyén a 80 éves Maróczy még megmutatta a 26 éves Bronsteinnek, hogy hol nyerhetett volna Smyslow ellen, tudósítóként dolgozott „pihenésül” elemzett a verseny butéttinjébe. 1951. május 29-én hunyt el. Budapestben, 81 éves korában, néhány nappal azután, hogy utolsó cikke a Magyar Sakkélet 1951. május számában a nagy kortársról, Csizgorinról megjelent.

Tisztelet, szeretet, megbecsülés vette körül egész életében. Tanítványa, dr. Euwe Hollandia német megszállása idején teljesen visszavonult a sakkozástól, csak egyetlen versenyen indult el, Maróczy 70. születésnapjára Budapestre utazott, s megnverte a Maróczy-versenyt. Bizonyos, hogy jövőre a Magyar Sakksövetség méltó módon emlékezik meg születése századik évfordulójáról: várható, hogy nagy nevek indulnak el a centenárius Maróczy emléktörvényen. Híre jár, hogy Debrecenben is lesz Maróczy-emléktörvény. Tess-e valamit a szülőváros, Szeged, hogy méltóan emlékezzék meg nagy fiának emlékére? Elvélőre még semmi sem történt, de addig még egy teljes esztendő van. Mindenesetre ne felejtjük el, hogy ki volt Maróczy Géza! Az egész sakkozói világ csodálta sakkművészetét, ő pedig sakk-kultúrát teremtett annak a kis népnek, amelynek szülője volt.

Nehéz volna Maróczy játszmái közül a lezsebbeket kiválogatni. Válasszunk ki egy nagyon jellemzőt, egy igazi Maróczy-stílusú játszmát!

Maróczy Géza—dr. Machgielis Euwe, Sheneningen, 1923.

1./ e1. c5 2./ Hf3. Hc6 3. d4 ed: 4./ Hd4: Hf6 5/ Hc3. d6 6/ Fe2. e8. 7./ 0-0. Fe7 8./ Kh1. (Ezt a lövést f3 élőkészítésnekant Maróczy vezette be a nemzetközi versenyvázlatában.) 0-0 9./ f4. Ve7 10./ Hg3. a6 11. a4. h6 12./ Ff3. Fh7 13./ Fe8. Fh4 14./ h5. h4 inkből ér-terelteszik a futárt. A hívszár pedig a5-ön át c4-re movert 14./ Vc2 15./ e5. Hc4 (nem szerencsés ötlet, mert a b gyalog nagyon szerves lesz, s világos nagy támadáshoz jut 16./ Fe4. de: 17./ Ve2 h5 18./ ah: 19./ Fd4! Fe6 20. Vd1 Ra6 21./ Ba1: Bb8 (A sötét királyt elfagyták a wa-

Orvosegyetemi sakkozók

SOK SZO ESIK MOSTANABAN a sakkozók berkeiben a SZOTE sakksapatáról, akik eredményekkel magukra vonták a figyelmet. A tavaly alakult szakosztály szép eredményeket ért el, már az első évben. Megnyerték a városi csapatbajnokságot, a megyei csapatbajnokságon az első helyű ötödik helyen végeztek. Ezen sikeres évnek méltó lezárása volt a decemberi ünnepélyes szakosztálygyűlés, ahol a legjobban szerepelt versenyzők értékes jutalmakat kaptak. De nezzük meg, mi van e sikeres szereplés mögött!

— Nagy nehézségeket kellett leküzdenünk — mondja Miklós Mátyas szakosztályvezető —, hogy megindulhasson a szakosztály. Ugyanis évek óta csak tizen voltunk és így csapatversenyen nem tudtunk indulni, azaz a szakosztály hivatalosan nem szerepelhetett. Döntő fordulatot hozott az 1968-as városi csapatverseny kiírása, amelyen nyolc fős csapatok vehettek részt. Ezeken elindultunk és győztünk. Ez egyben azt is jelentette, hogy indulhatunk a megyei bajnokságon. De ott 14 fős csapatok vehettek részt. Gyors szervezkedés kezdődött, és meglétt a csapat.

— Azért nem ilyen életletszerű volt a városi verseny megnyerése és a további jó szereplés?

— Nem, már a városi csapatverseny idején felkértük Nagy András mesterjelöltet, hogy a csapatot szakmailag képezze. Nagyon lelkiismeretesen végezte munkáját, de sajnos ő most már végzős hallgató, és megválik a csapattól. De már gondoskodtunk az utódjáról.

— Szükséges kérdés: új év, új tervek, talán, talán erről is hallhatnánk valamit? — Még tovább akarjuk bővíteni sorainkat, mert jelenleg 20 fős a szakosztály létszáma, de szeretnénk ez kevés. Ugyanis 14 fős a megyei csapatbajnokság és az egyetemistáknál sokszor előfordul, hogy nem érnek rá előjönni a mérkőzésre. Tavaly is előfordult olyan eset, hogy csak nyolcan álltunk ki. Ugyanakkor szeretnénk egy női csapatot is alakítani, de jelenleg csak egy női versenyzőnk van. Pedig hallottuk, hogy a kollégiumokban női bajnokságok is indulnak, de úgy látszik, félnek előjönni... Versenynaptárunkban az év elején két egyéni verseny szerepel: egy másodosztályúra és egy harmadosztályúra minőségű verseny. Szeretnénk egy női versenyt is indítani. Természetesen szeretnénk a megyebajnokságban jobban szerepelni, esetleg meg is nyerni!

ERHEZ MINT KÜLSŐ FIGYELŐ és szemlélő csak annyit tennék hozzá, hogy nagyon jó kis kollektíva, érdemes ide jönni sakkozni! Erdekölődők felvilágosítást dr. Polgár Józsefnél a szemészet klinikán kaphatnak. Edzési napok: hétfő és péntek 17 órától a SZOTE Gazdasági Igazgatóságának kultúrtermében.

PINTER FERENC

Sakkbajnokság az orvoskaron

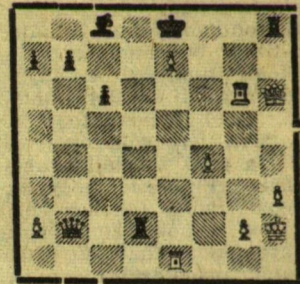
A február slágers a sakk volt az orvoskari sportban. Minden évfolyamon, minden kollégiumban megrendezték a házi versenyeket. Ezek előkészületi csatározások voltak az Orvos-Kupa versenyére, ahol az évfolyamok női és férfi csapatai küzdöttek az elsősgéért. A versenyt a Lendület sportkör sakosztályának segítségével, ideális körülmények között a GH klubtermében rendezték. A küzdelem hevessége jellemző, hogy mind a nőknél, mind a férfiaknál holtversenyben lett első a III., III. a IV. évfolyam. A győztes csapat tagjai nőknél: Perjési Klára és Pelle Zsuzsanna, férfiaknál: Herkely Ákos, Sahin Tóth István, Lőrincz Ignác és Vasvárhelyi Béla.

Eldőt már az egyéni sorrend is: az Orvoskar ez évi sakkbajnoka nőknél: Kerespi Terézia (IV. év.), 2. Perjési Klára (III. év.), Bod Sároka (IV. év.). Férfiaknál: 1. Nagy András (V. év.), 2. Selyes András (I. év.), 3. Berger Zoltán (I. év.).

DANI VILMOS

tonái, Maróczy tankönyvbe illő precizitással töri át az állást./ 22./ f5! e7: 23./ Hf5: Ff8 24. Ff4, Ba8 25. Bc1! (Bástyacszeré sötétnek több menési lehetősége van) g6 26./ e6, Vb7 27./ e7! (A gyalog nem üthető, mert Fe7: 28. He7: Ve7: 29. Fd6 után hull a b4 huszár.) Fg7 28. Hg7: Kg7: 29. Vh4, f6 30. Vh6, Kg8 31./ Fd6 és sötét feladta.

TANULI KOMBINÁLNI!
Maróczy-Rozli
Sanremo, 1930.



Világos: Kh2, Vh6, Be1, Bg6, g7: a2, e7, f4, g2, h3 (8). Sötét: Ke8, Vb2, Bd2, Bb8, Fc8, g7: a7, b7, c6 (8).

Maróczy tisztelt áldozott, s látszólag bajban van, a vezér ellopése esetén Bb3! Fh3: fenyegetések érkeek. Ez azonban csak a látszat, valóságban az olasz mester állása roppantható össze — csak meg kell látni, hogyan! Maróczy látta.

Megfejtés az előző számból. Szőlősi—Fortinos: 29... Bb5! 30. Bc3, Vg4! 31. Bg3 Bb3: Világos feladta.

SEGEDI Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola iapsi Megieienik havonta kétszer. Fellelő szerkesztő: Papp Lajos Szerkesztő: Szees Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 15-103. 12-500 Kidásért felel: Kovács László, a Csomagad meyevi Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kiadóműhely: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-116, 13-500 A lapot az intézmények ártbizottságal terjesztik Arv i torint. Előfizetés egy éve 19 Ft. Szegedi Nyomda